

CẢM NHẬN VỀ NHÂN VẬT CẬU VÀNG TRONG TRUYỆN NGẮN LÃO HẠC CỦA NAM CAO

1. Phân tích nhân vật cậu vàng trong truyện ngắn “Lão Hạc” của Nam Cao

Không có con chó vàng, có lẽ truyện "Lão Hạc" không thể nào sâu lắng và cảm động đến thế. Dù con vật như một đối sánh để khắc họa chân dung con người không còn là một thủ pháp nghệ thuật xa lạ nữa. Trở đi trở lại trong nhiều tác phẩm của Nam Cao, con chó đã thực sự là một tình tiết nghệ thuật đắt giá. Vậy mà ám ảnh hơn cả vẫn là cậu Vàng của ông lão này thôi.

Truyện ngắn Lão Hạc xoay quanh cuộc đời và số phận đầy bi thảm của Lão Hạc, trong câu chuyện và cái chết đầy đau đớn của lão Hạc có liên quan đến một con vật, đó chính là Cậu Vàng- một con chó của Lão Hạc. Tuy không miêu tả nhiều mà chỉ xuất hiện qua câu chuyện của Lão Hạc và ông Giáo nhưng ta cũng có chút liên tưởng về nhân vật cậu Vàng này.

Cậu Vàng là một con chó mà cậu con trai lão Hạc để lại cho lão trước khi đi đồn điền cao su. Ngay tên cậu Vàng đã thể hiện được thái độ trân trọng cũng như tình yêu thương mà lão Hạc dành cho cậu Vàng. Lão đối xử với cậu vàng như chính con trai của mình. Bởi vậy với lão hạc mà nói, cậu Vàng không chỉ là một con chó mà đó còn là một người bạn, một người con, một người thân yêu trong gia đình.

Cậu Vàng đã cùng Lão Hạc trải qua bao nhiêu gian khổ của cuộc sống, bầu bạn với lão trong những ngày tháng cô đơn nhất của Lão. Bởi vậy mà khi phải quyết định bán cậu Vàng thì Lão Hạc đã vô cùng đau khổ, phân vân. Vì nghèo đói, lại bệnh tật không thể làm ra tiền mà cậu Vàng lại ăn nhiều khiến lão Hạc tính đến khả năng phải bán cậu Vàng: "Sau trận ốm, lão yếu đi ghê lắm. Những công việc nặng không làm được nữa. Làng sợ mất vé sợi, nghề vải đành phải bỏ. Đàn bà dối dãi nhiều. Còn tí việc nhẹ nhàng nào họ tranh giành nhau làm tất cả. Lão Hạc không có việc. Rồi lại bão. Hoa màu bị phá sạch sành sanh... Một lão với một con chó, mỗi ngày ba ào gạo, mà ra sự, vẫn con đói deo đói dặt".

Nghĩa là bị dồn đến đường cùng, không còn cách nào khác thì Lão Hạc mới phải bán cậu Vàng. Để có quyết định này, lão Hạc đã rất nhiều lần sang nhà ông Giáo để hỏi ý kiến, tâm sự : "Tính ra cậu Vàng ăn khỏe hơn cả tôi ông giáo ạ. Mỗi ngày cậu ấy ăn thè, bỏ rẻ cũng mất hào rưỡi, hào rưỡi đấy. Cứ mãi thế này thì tôi lấy tiền đâu mà nuôi được? Mà cho cậu ấy ăn ít thì cậu ấy gầy đi, bán hụt tiền, có phải hoài không?"

Khi bị bán, cậu Vàng như hiểu được lòng của Lão Hạc nên không phản kháng, kêu la mà chỉ nằm im đợi người ta bắt đi, cũng chính ánh mắt buồn, tuyệt vọng của cậu Vàng đã ám ảnh gây ra bao day dứt cho Lão Hạc: "Nó cứ nằm in như nó trách tôi; nó kêu ư ử, nhìn tôi". Lão Hạc đã không ngừng trách mình và nhìn sự ngoan ngoãn của cậu Vàng khi bị bán như một lời trách móc của cậu vàng: "...nhìn tôi như muốn nói: " A! lão già tẻ lắm! Tôi ăn ở với lão như thế mà lão xử tôi như thế này à".

Như vậy, nhân vật cậu Vàng tuy không được miêu tả trực tiếp mà chỉ được xuất hiện qua những câu chuyện của Lão Hạc với ông Giáo nhưng ta có thể thấy được cậu Vàng là một nhân tố quan trọng của Lão Hạc, làm cho nhân vật Lão Hạc bộc lộ ra những phẩm chất đáng quý của mình.

2. Viết đoạn văn ngắn cảm nhận của em về nhân vật cậu vàng trong truyện ngắn “Lão Hạc” của Nam Cao

Nam Cao là một trong những nhà văn viết về hiện thực của người nông dân nghèo khổ trước cách mạng tháng Tám. Một trong những truyện ngắn tiêu biểu làm nên thành công của tác giả đó chính là truyện ngắn “Lão Hạc” của Nam Cao. Trong truyện Lão Hạc chính là nhân vật trung tâm trong truyện, còn ông giáo làm nổi bật lên hình tượng nhân vật Lão hạc. Một nhân vật không thể không nhắc đến trong truyện ngắn này là nhân vật cậu vàng. Nhân vật xuất hiện trong tác phẩm đã làm cho truyện thêm sâu sắc và ý nghĩa hơn. Ở đây, con chó nào đâu chỉ sắm một vai truyện. Cậu Vàng còn như một phần của lão Hạc. Con chó không chỉ làm hiện lên nguyên vẹn tính người tự nhiên sâu thẳm trong lão Hạc. Đằng sau đó, Nam Cao còn kín đáo kí thác một triết lí đau buồn về thân phận trớ trêu của con người trên mặt đất này. Tóm lại nhân vật cậu Vàng tuy không được miêu tả trực tiếp mà chỉ được xuất hiện qua những câu chuyện của Lão Hạc với ông Giáo nhưng ta có thể thấy được cậu Vàng là một nhân tố quan trọng của Lão Hạc, làm cho nhân vật Lão Hạc bộc lộ ra những phẩm chất đáng quý của mình.

3. Suy nghĩ của em về nhân vật cậu vàng trong truyện ngắn “Lão Hạc” của Nam Cao

Nam Cao là một nhà văn lớn của phong trào văn học hiện thực trong thế kỉ XX, sở trường của ông là viết về người nông dân, nông thôn. Bằng sự am hiểu cùng sự tinh tế trong cảm nhận cũng như khả năng sáng tạo của mình, Nam Cao đã xây dựng thành công nhiều hình tượng người nông dân nghèo trong xã hội phong kiến xưa, họ là những con người nghèo khổ và chính cái nghèo khổ ấy đã đẩy họ vào tình cảnh bi thảm. Nhưng trong đời nghèo những

con người ấy vẫn sáng lên những phẩm chất khiến ta khâm phục. Truyện ngắn lão Hạc là một tác phẩm như thế.

Ở đây, con chó nào đâu chỉ sắm một vai truyện. Cậu Vàng còn như một phần của lão Hạc. Liệu có thể hình dung đầy đủ về lão Hạc, nếu thiếu đi con chó ấy? Rõ ràng, Nam Cao có dụng ý đối chiếu ý thức sở hữu của anh trí thức và người nông dân. Ông giáo vô cùng quý những cuốn sách của mình. Nhưng với ông giáo, sách chỉ là một kỉ vật về thời gian đầy mơ ước và cũng chỉ thế thôi! Con chó Vàng với lão Hạc thì biết bao ý nghĩa. Nó là một tài sản "Lão lắm nhằm quy ra tiền", một "vật nuôi định bụng lúc cưới thằng con sẽ thịt", nó còn là kỉ vật của đứa con trai, một mối dây liên lạc lạ lùng giữa lão và đứa con trai vắng mặt.

Song, phát hiện sâu sắc đến kì lạ của ngòi bút Nam Cao ở đây, vẫn là tư cách thứ tư của nó: một thành viên trong gia đình lão Hạc. Có một đứa con độc nhất thì đã bỏ lão mà đi. Sống cô quạnh trong một tuổi già trống trơ, lạnh lẽo, lão có một nhu cầu rất tự nhiên: được làm cha, làm ông nội. Có bao nhiêu tình cảm chất chứa trong lòng, lão dồn hết vào con chó. Lão coi nó như một đứa con, rồi chăm chút cưu mang như một đứa cháu nội bé bỏng, coi sóc: lão bắt rận, lão tắm, lão trò chuyện âu yếm. Lão gọi là "cậu Vàng" như một bà hiếm hoi gọi đứa con cầu tự. Lão máng yêu, lão cưng nựng, dẫu dí. Cứ thế, ranh giới, sự phân đẳng người - vật (chủ sở hữu và vật bị chiếm hữu) đã bị xóa nhòa từ bao giờ. Dường như vật nuôi đã được người hóa.

Cũng vì thế mà khi cuộc sống tàn ác buộc lão phải chà đạp, phải thủ tiêu quan hệ tình cảm này, lão đã rơi vào bi kịch. Lúc đường cùng, buộc phải trả con chó về địa vị thông thường của một vật nuôi, một tài sản, nghĩa là xóa bỏ tư cách một kỉ vật, một thành viên, một người bạn tận tụy trung thành, đối với lão là một tội hình không thể tha thứ.

Con chó không chỉ làm hiện lên nguyên vẹn tính người tự nhiên sâu thẳm trong lão Hạc. Đằng sau đó, Nam Cao còn kín đáo kí thác một triết lí đau buồn về thân phận trớ trêu của con người trên mặt đất này.